

**Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy
z języka polskiego dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjów
organizowany przez Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty
w województwie kujawsko-pomorskim
w roku szkolnym 2018/2019**

Etap rejonowy – 1 grudnia 2018 roku

gimnazjum

Kod ucznia: _____

Wynik: ____/60 pkt

Instrukcja dla ucznia

Zanim przystąpisz do rozwiązywania testu, przeczytaj uważnie poniższą instrukcję.

1. Wpisz w wyznaczonym miejscu powyżej swój kod ustalony przez Komisję Konkursową. Nie wpisuj swojego imienia i nazwiska.
2. Przed rozpoczęciem pracy sprawdź, czy twój arkusz testowy jest kompletny. Niniejszy arkusz testowy składa się z 13 stron i zawiera 22 zadania. Jeśli zauważysz jakiegokolwiek braki lub błędy w druku, zgłoś je natychmiast Komisji Konkursowej.
3. Przeczytaj uważnie i ze zrozumieniem polecenia i wskazówki do każdego zadania.
4. Zaznacz poprawne odpowiedzi krzyżykiem.
5. Odpowiedzi zapisuj długopisem z czarnym lub niebieskim tuszem.
6. Dbaj o czytelność pisma i precyzję odpowiedzi. W zadaniach wielokrotnego wyboru poprawne odpowiedzi zaznaczaj zgodnie z poleceniem.
7. Nie używaj korektora. Jeżeli pomylisz się, błędną odpowiedź otocz kółkiem i ponownie udziel poprawnej odpowiedzi. Oceniane będą tylko odpowiedzi, które zostały zaznaczone lub wpisane zgodnie z poleceniem i umieszczone w miejscu do tego przeznaczonym.
8. Przy każdym zadaniu podano maksymalną liczbę punktów, którą można uzyskać.
9. Na ostatniej stronie testu znajdziesz miejsce na brudnopis. **Brudnopis nie podlega ocenie.**
10. Pracuj samodzielnie.
11. Nie wolno wносить telefonów komórkowych na konkurs.

12. Całkowity czas na wykonanie testu pisemnego wynosi **90 minut**.

Zadanie 1. (0-2)

Uzupełnij tabelę, pamiętając o właściwym zastosowaniu małych i wielkich liter.

Nazwa geograficzna	Nazwa mieszkańca	Nazwa mieszkanki
Wołoszczyzna		
Finlandia		
	Kaszmirczyk	
Czechy		
Jarosław		

Zadanie 2. (0-2)

Popraw błędy w podanych poniżej zdaniach.

a) PZPR rozwiązało się w dramatycznych okolicznościach.

.....

b) Założę tę suknię wieczorną.

.....

c) Miała szyję smukłą niczym łabędź.

.....

d) W tym momencie powiedziała: Zdejm sweter!

.....

e) Niechęć i zmęczenie odmalowało się na jego spokojnej zazwyczaj twarzy.

.....

f) Lubię czytać sonety, hymny, poematy, itp.

.....

Zadanie 3. (0-2)

Dopisz właściwą formę rzeczownika w mianowniku liczby pojedynczej. Pamiętaj o poprawnym zapisie.

a) pomarańcze -

b) chryzantemy -

- c) boginie -
 d) cerkwie -
 e) głębie -
 f) statuy -

Zadanie 4. (0-1)

Wskaż punkt, w którym we wszystkich podanych wyrazach prawidłowo zaznaczono akcent.

- a) **rym**, **klapa**, **glina**, epos, moglibyśmy, **ziemianin**, **exodus**.
 b) **rym**, **klapa**, **glina**, epos, **писа́by**, **ziemianin**, **exodus**.
 c) **rym**, **klapa**, **glina**, epos, **писа́byśmy**, **ziemianin**, **exodus**.
 d) **rym**, **klapa**, **glina**, epos, moglibyśmy, **ziemianin**, **exodus**.

Zadanie 5. (0-1)

Przeczytaj podany fragment powieści *Tajemniczy ogród*. Uzupełnij znajdującą się pod tekstem tabelę. Podaj po jednym przykładzie zdania lub równoważnika zdania.

Oczy Mary ciskały płomienie.

— *Dick jest miłszy i grzeczniejszy od wszystkich innych chłopców!* — zawołała. — *To jest... to jest anioł!*

Może... może będzie śmieszne to, co powiedziałam... a, mniejsza o to!

— *Piękny mi anioł!* — sapał wściekły Colin. — *Nie anioł, tylko zwyczajny chłopak z wrzosowiska!*

— *Lepszy on niż zwyczajny radża!* — odcięła Mary. — *Tysiąc razy lepszy!*

Była mocniejsza z nich obojga i zaczęła brać nad chłopcem górę. Co prawda, nigdy on w życiu nie miał utarczki z nikim równym sobie i tak Bogiem a prawdą, było to nawet z pożytkiem dla niego, choć ani on, ani Mary nie zdawali sobie z tego sprawy. Odwrócił głowę, oczy zamknął, a grube łzy popłynęły mu po policzku. Zaczynał rozrzewniać się i żałować samego siebie — broń Boże, innych.

(F. H. Burnett, *Tajemniczy ogród*, Warszawa 1968, s. 144-145)

Przykład zdania współrzędnego łącznego.	
Przykład zdania pojedynczego.	
Przykład równoważnika zdania.	

Zadanie 6. (0-1)

Określ funkcję wskazanego w poprzednim zadaniu równoważnika zdania.

Zadanie 7. (0-1)

W podanych zdaniach podkreśl wszystkie partykuły wzmacniające.

Kiedy wróciłem spóźniony do domu, usłyszałem:

- Chodź no tutaj! Czy nie wiesz, o której się wraca do domu?
- Ale mam... Poszedłem do kina i seans się przedłużył.
- Czyż to możliwe? Czy w kinie była jakaś awaria?
- Nie, ale blok reklamowy trwał dłużej niż zwykle.
- A to ci dopiero historia. No dobrze, idźże już do kuchni i zjedz kolację.

Zadanie 8. (0-2)

Podane wyrazy nacechowane ekspresywnie zastąp ich neutralnymi odpowiednikami.

- a) knajpa
- b) utyłać się
- c) wałówka
- d) okantować kogoś
- e) bulić

Zadanie 9. (0-2)

Z podanych niżej wyrazów i związków wyrazowych wybierz neologizmy i zapożyczenia oraz wpisz je do odpowiednich kolumn tabeli.

frytkownica, ojciec, nastolatek, bursztyn, domowy, poganin, konferencja na szczycie, kryształ, modowy

zapożyczenia	neologizmy

Zadanie 10. (0-5)

Przeczytaj podany fragment *Pana Tadeusza* i odpowiedz na pytania.

*Zabrał głos, wymawiając z wolna każde słowo,
Z przestankiem i przyciskiem: «A głupi! a głupi!
A głupi wy! Na kim się mleło, na was skrupi!...
To póki o wskrzeszeniu Polski była rada,
O dobru pospolitym, głupi, u was zwada?
Nie można było, głupi, ani się rozmówić,*

*Głupi, ani porządku, ani postanowić
Wodza nad wami, głupi! A niech no kto podda
Osobiste urazy, głupi, u was zgoda!
Precz stąd! Bo [...], was, do milionów
Kroćset kroci tysięcy fur, beczek, furgonów,
Diabłów!!!!...»*

A. Mickiewicz *Pana Tadeusz*, Wrocław 1996.

a) Który bohater wypowiada podaną kwestię?

.....

b) Do kogo mówi?

.....

c) W jakich okolicznościach?

.....

d) Jakie elementy językowe świadczą o tym, że wypowiedź ma charakter ekspresywny?

.....

e) Wymień dwie wartości, którymi kieruje się bohater - nadawca komunikatu.

.....

Zadanie 11. (0-1)

Na podstawie powieści F. H. Burnett *Tajemniczy ogród* i podanego cytatu odpowiedz na pytanie:
Jakie problemy społeczne i polityczne porusza autorka?

Myślałaś, że jestem Hinduską? Ty, ty córko świni! (...) I ty myślałaś, że Hinduska! I ty śmiałaś? To nie są ludzie, to są sługi, które nam muszą się klaniać.

.....

.....

.....

Zadanie 12. (0-1)

Wydarzenia, o których mowa w powieści Agathy Christie *Morderstwo odbędzie się*, rozpoczęły się

a. w niedzielę 28 października 1939 roku. c. we wtorek 30 października 1950 roku.

b. w piątek 29 października 1945 roku. d. w sobotę 31 października 1944 roku.

Zadanie 13. (0-2)

Określ prawdziwość poniższych informacji odnoszących się do powieści Agathy Christie *Morderstwo odbędzie się*. Wybierz P, jeśli informacja jest prawdziwa, albo F – jeśli jest fałszywa.

Pułkownik Archibald Easterbrook przez wiele lat mieszkał w Australii.	P	F
Amy Murgatroyd była szczupłą i zwinną osobą.	P	F
Pani Swettenham pisała książkę o historii posiadłości Boulders.	P	F
Wielebny Julian Harmon był ojcem dwojga dzieci.	P	F
Mitzi uciekła przed hitlerowcami, aby ratować swoje życie.	P	F
Istotną rolę w wyjaśnieniu zagadki morderstwa odegrała Myrna Harris.	P	F
Wszystkie osoby mieszkające w Little Paddocks były z sobą spokrewnione.	P	F
Rudi Scherz był szwajcarem, czyli odźwiernym.	P	F

Zadanie 14. (0-3)

Agatha Christie w swojej autobiografii tak wypowiedziała się na temat sztuki pisania dobrych powieści detektywistycznych:

Istota dobrego kryminału polega przecież na tym, że jego [morderstwa – przyp.] sprawcą musi być ktoś oczywisty, a przy tym z tego czy innego powodu okaże się, że nie jest wcale taki oczywisty, bo nie mógł chyba popełnić tego morderstwa. A jednak je popełnił.

Udowodnij prawdziwość tych słów, przywołując trzy argumenty z utworu Agathy Christie *Morderstwo odbędzie się*.

.....

.....

.....

.....

.....

Przeczytaj wiersz Z. Herberta *Brzeg* z tomu *Napis* i zrealizuj zadania.

*Czeka nad brzegiem wielkiej i powolnej rzeki
na drugim Charon niebo świeci mętnie
(nie jest to zresztą wcale niebo) Charon
jest już zarzucił tylko sznur na gałąź
ona (ta dusza) wyjmuję obola
który niedługo kwaśniał pod językiem
siada na tyle pustej łodzi
wszystko to bez słowa
żeby choć księżyc
albo wycie psa*

Zadanie 15. (0-2)

Wskaż wszystkie nawiązania wiersza Herberta do mitologii greckiej. Krótko uzasadnij swoje wskazania.

.....
.....
.....
.....
.....

Zadanie 16. (0-1)

Przedstaw sytuację liryczną, w której znajduje się dusza.

.....
.....
.....
.....

Zadanie 17. (0-2)

Odczytaj metaforyczne sensy:

a) motywu drugiego brzegu

b) wyrażenia *wycie psa*

.....
.....

c) wyrażenia *sznur na gałąź*

.....
.....

d) motywu nieba

.....
.....

Zadanie 18. (0-1)

Jaki charakter ma tekst Herberta? Wskaż właściwą odpowiedź.

- a) poważny
- b) melancholijny
- c) refleksyjny
- d) wszystkie odpowiedzi są poprawne.

Zadanie 19. (0-1)

Odnosząc się do powieści Małgorzaty Musierowicz *Kwiat kalafiora*, podaj trzy cechy charakteryzujące rzeczywistość PRL-u.

Lp.	Cecha charakteryzująca rzeczywistość PRL-u
1.	
2.	
3.	

Zadanie 20. (0-2)

W kontekście powieści Małgorzaty Musierowicz *Kwiat kalafiora* wyjaśnij epizod związany z Dyskusyjną Grupą ESD. Co groziło uczestnikom spotkań i dlaczego?

.....
.....
.....

Zadanie 21. (0-2)

Wyjaśnij tytuł powieści Małgorzaty Musierowicz *Kwiat kalafiora*. Przywołaj w tym celu konkretne zdarzenia z utworu.

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 22. (0-23)

Wypowiedź pisemna

Z podanej poniżej listy bohaterów literackich wybierz jedną postać i napisz jej charakterystykę. Uwzględnij wszystkie części charakterystyki oraz analizę przemiany lub dojrzewania bohatera/bohaterki. Omów zmiany w systemie wartości wybranej postaci literackiej.

Lista postaci:

- 1) Tadeusz, bohater utworu *Pan Tadeusz* A. Mickiewicza
- 2) Charlotta Blacklock, bohaterka powieści *Morderstwo odbędzie się* A. Christie

Tvoja praca nie powinna być krótsza niż 40 linijek. Podkreśl wybrany temat.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Brudnopis

Wypełnia rejonowa komisja konkursowa

Liczba uzyskanych punktów...../60

Uczennica/Uczeń

imię i nazwisko

zakwalifikowany/niezakwalifikowany* do etapu wojewódzkiego

.....
podpis przewodniczącego rejonowej komisji konkursowej

* *niepotrzebne skreślić*